

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΤΑ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ

1. Ιστορικό της Υπόθεσης C-286/08

Το 2003 η Επιτροπή κίνησε αυτεπαγγέλτως διαδικασία με αντικείμενο την εφαρμογή, από τις ελληνικές αρχές, της κοινοτικής νομοθεσίας περί επικίνδυνων αποβλήτων και ειδικότερα των οδηγιών 75/442, 91/689 και 1999/31.

Η Επιτροπή, εκτιμώντας ότι ο σχεδιασμός της διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων στην Ελλάδα δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της κοινοτικής νομοθεσίας, ότι δεν υφίστανται στην ελληνική επικράτεια κατάλληλες και επαρκείς εγκαταστάσεις επεξεργασίας ή διάθεσης επικίνδυνων αποβλήτων και ότι η διάθεση του μεγαλύτερου μέρους της παραγόμενης στην Ελλάδα ποσότητας επικίνδυνων αποβλήτων δεν είναι συμβατή με τις απαιτήσεις της σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας, ζήτησε από την Ελληνική Δημοκρατία, με έγγραφο της 21ης Μαρτίου 2005, να υποβάλει τις παρατηρήσεις της εντός δύο μηνών.

Οι ελληνικές αρχές ενημέρωσαν (25-03-2005) την Επιτροπή ότι, έως το τέλος του 2005, θα είχε ολοκληρωθεί η αναθεώρηση της σχετικής εθνικής νομοθεσίας, με την εκπόνηση τεχνικών προδιαγραφών και εθνικού σχεδίου διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων. Διευκρίνισαν ακόμη ότι τα επικίνδυνα απόβλητα αποθηκεύονται προσωρινά στους χώρους παραγωγής τους, οι οποίοι κατά κανόνα είναι ελεγχόμενοι και υπόκεινται σε ειδική αδειοδότηση. Ακολούθησε η ενημέρωση της Επιτροπής από τις ελληνικές αρχές (04-08-2005), σχετικά με την κατάρτιση ΚΥΑ για τα μέτρα διαχείρισης των επικίνδυνων αποβλήτων και τον καθορισμό τεχνικών προδιαγραφών, καθώς και για την πρόοδο κατάρτισης του Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης.

Η Επιτροπή στη συνέχεια, εκτιμώντας ότι η Ελλάδα παρέβη παρ' όλα αυτά τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σχετική κοινοτική νομοθεσία, απέστειλε αιτιολογημένη γνώμη (19-12-2005).

Η Ελληνική Δημοκρατία απάντησε στην αιτιολογημένη γνώμη με σειρά εγγράφων, αλλά η Επιτροπή, εκτιμώντας ότι η κατάσταση στην Ελλάδα δεν είναι ικανοποιητική, όσον αφορά στις απαιτήσεις της κοινοτικής νομοθεσίας, άσκησε προσφυγή (30-06-2008), η οποία αποτελεί το αντικείμενο της υπόθεσης C-286/08. Στο πλαίσιο αυτής, αναφέρονται τα εξής:

Η Επιτροπή, αφού εξέτασε τα κοινοποιηθέντα από την Ελλάδα νομοθετικά μέτρα σχετικά με τη διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων και ειδικότερα τον Εθνικό Σχεδιασμό Διαχείρισης Επικίνδυνων Αποβλήτων (ΕΣΔΕΑ), διαπίστωσε ότι αυτά δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των διατάξεων του σχετικού κοινοτικού δικαίου.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την Επιτροπή (1) δεν έχει ολοκληρωθεί η απογραφή των ποσοτήτων επικίνδυνων αποβλήτων και δεν περιλαμβάνονται όλες οι κατηγορίες επικίνδυνων αποβλήτων, (2) δεν υπάρχουν οι απαραίτητες βάσεις για τη δημιουργία κατάλληλου και ενιαίου δικτύου εγκαταστάσεων διάθεσης αποβλήτων (έλλειψη κατάλληλων υποδομών και απαιτούμενης δυναμικότητας επεξεργασίας, ελλείψεις σχετικά με το γεωγραφικό εντοπισμό των κατάλληλων χώρων), και τέλος η Επιτροπή διεπίστωσε (3) ότι η συνήθης πρακτική διάθεσης των επικίνδυνων αποβλήτων στην Ελλάδα είναι η "προσωρινή εναποθήκευση", η οποία όμως, λόγω της ανανέωσης των σχετικών αδειών, ελλείπει κατάλληλων χώρων ταφής, έχει μετατραπεί σε μόνιμη. Συνεπάγεται ότι δεν

έχουν ληφθεί τα κατάλληλα μέτρα για την ασφαλή τελική διάθεση των επικινδυνών αποβλήτων.

Στις ανωτέρω αιτιάσεις της Επιτροπής απάντησε η Ελλάδα με έγγραφά της. Εν τούτοις, το Δικαστήριο έκρινε ότι τα προσκομισθέντα από τις ελληνικές αρχές αποδεικτικά στοιχεία δεν ήταν ικανά να ανατρέψουν τους σχετικούς ισχυρισμούς της Επιτροπής, με αποτέλεσμα την 10-09-2009 η Ελλάδα να καταδικασθεί από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ελλείψεις στο πλαίσιο διαχείρισης των επικινδυνών αποβλήτων, τόσο σε θέματα σχεδιασμού, όσο και πρακτικών διαχείρισης.

Στη συνέχεια (5-10-2009) η Επιτροπή ζήτησε να ληφθούν μέτρα για την εκτέλεση της απόφασης του Δικαστηρίου επί των θεμάτων:

- Συμπλήρωση και επικαιροποίηση του εθνικού σχεδίου διαχείρισης και πλήρης απογραφή των αποβλήτων.
- Υποδομές διαχείρισης επικινδυνών αποβλήτων εντός της χώρας.
- Διαχείριση των «προσωρινώς αποθηκευμένων» επικινδυνών αποβλήτων.

και κάλεσε την Ελλάδα να την ενημερώνει τακτικά για την πρόοδο συμμόρφωσης με την απόφαση του Δικαστηρίου, αποστέλλοντας παράλληλα πλήρες χρονοδιάγραμμα.

Οι ελληνικές αρχές προχώρησαν σε σειρά ενεργειών στην κατεύθυνση αντιμετώπισης των ελλείψεων, όπως η ετήσια απογραφή των επικινδυνών αποβλήτων, και η αποτύπωσή τους στο νέο Εθνικό Σχεδιασμό Διαχείρισης Αποβλήτων, η αποτύπωση των εγκαταστάσεων παραγωγής και διαχείρισης των αποβλήτων, η ανάπτυξη κριτηρίων καταλληλότητας χωροθέτησης εγκαταστάσεων επεξεργασίας και διάθεσης Επικινδυνών Αποβλήτων, η θεσμοθέτηση του Ειδικού Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Επικινδυνών Αποβλήτων Υγειονομικών Μονάδων, σύμφωνα με τις προβλέψεις της ΚΥΑ υπ'αρ. 146163/2012 «Μέτρα και Όροι για τη Διαχείριση Αποβλήτων Υγειονομικών Μονάδων», η ολοκλήρωση του έργου απογραφής και σχεδιασμού απομάκρυνσης των συσκευών που περιέχουν PCB, οι οποίες είναι σε διαδικασία συνεχούς απομάκρυνσης από τη χώρα, το πρόγραμμα καταγραφής και αξιολόγησης επικινδυνότητας ρυπασμένων χώρων από βιομηχανικά - επικίνδυνα απόβλητα, με σκοπό την αποκατάστασή τους.

Τα στοιχεία αυτά γνωστοποιήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αλλά εντέλει η δυσκολία διασφάλισης της τελικής διάθεσης του συνόλου των επικινδυνών αποβλήτων εντός της ελληνικής επικράτειας (απόβλητα κυρίως βιομηχανικής προέλευσης, που σήμερα εξαγονται για διαχείριση στο εξωτερικό, μικρό μέρος αυτών διαχειρίζεται εντός της χώρας ή αποθηκεύονται προσωρινά στις εγκαταστάσεις των παραγωγών), οδήγησαν στην απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (25-9-2014) για παραπομπή της χώρας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο με εισήγηση για οικονομικές κυρώσεις και συγκεκριμένα κατ' αποκοπήν ποσό 18 εκατ. ευρώ για τη μη υλοποίηση της 1^{ης} καταδικαστικής απόφασης και ημερήσια ποινή 72.864 ευρώ από την 2^η καταδικαστική απόφαση.

2. Η σημερινή Απόφαση

Τελικά η υπόθεση συζητήθηκε στις 25-2-2016 στο Δικαστήριο και η απόφαση που ανακοινώθηκε στις 7-9-2016 ορίζει ότι η Ελληνική Δημοκρατία δεν έλαβε το σύνολο των μέτρων για την εκτέλεση της απόφασης της 10^{ης} Σεπτεμβρίου 2009. Επισημαίνει εν τούτοις ότι η κατάσταση εμφανίζεται βελτιωμένη, ότι έχει ολοκληρωθεί η εκπόνηση του ΕΣΔΕΑ και ότι η Ελληνική Δημοκρατία κατέβαλε σημαντικές προσπάθειες για την εκτέλεση της απόφασης του Σεπτεμβρίου 2009 και ότι συνεργάστηκε με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Γι' αυτό και κρίνει σκόπιμη

την επιβολή χρηματικής ποινής, όπου θα συνεκτιμάται η πρόοδος που συντελέσθηκε και θα μειώνεται σε συνάρτηση με τον βαθμό εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της χώρας. Έτσι ορίζει :

-κατ' αποκοπήν ποσό 10 εκατ. ευρώ

-ημερήσια χρηματική ποινή 30.000 ευρώ από την δημοσίευση της απόφασης, που επιμερίζεται σε 3.000, 13.500 και 13.500 ευρώ αντίστοιχα για τις τρεις αιτιάσεις που θα υφίσταται μείωση υπολογιζόμενη ανά εξάμηνο αναλόγως της πρόοδου ανά αιτίαση (οι δύο πρώτες εφ' άπαξ αφαίρεση και η τρίτη μείωση ανάλογη με όγκο αποβλήτων που διαχειρίζονται).

Οι τρεις αιτιάσεις αναφέρονται

α) στην έγκριση σχεδίου διαχείρισης επικινδύνων αποβλήτων (ΕΣΔΕΑ),

β) στη δημιουργία υποδομών διαχείρισης επικινδύνων αποβλήτων (ΧΥΤΕΑ) και

γ) στην ορθή διαχείριση ιστορικών αποβλήτων που προσωρινά είναι αποθηκευμένα σε χώρους μη προοριζόμενους προς τούτο.

3. Η υφιστάμενη κατάσταση

Είναι γνωστό ότι η διαχείριση των επικινδύνων αποβλήτων σε όλη την Ευρώπη αποτελεί ευθύνη των παραγωγών τους, στο πλαίσιο της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει», με οργάνωση του απαραίτητου δικτύου υποδομών.

Το ΥΠΕΝ, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες πρωτοφανούς οικονομικής κρίσης που πλήττει την τελευταία 4ετία την παραγωγική βάση της χώρας και ιδιώτες επενδυτές, έχει αναλάβει πρωτοβουλίες για τη διερεύνηση εναλλακτικών λύσεων όπως π.χ. εντοπισμό κατάλληλων περιοχών και φορέων διαχείρισης στον ευρύτερο δημόσιο τομέα ή επενδυτών για την οργάνωση Χώρων Διάθεσης Επικινδύνων Αποβλήτων, εγκαταστάσεις που εκτός από την αντιμετώπιση της καταδίκης, θα τονώσουν και την ανταγωνιστικότητα των βιομηχανιών, απαλλάσσοντάς τες από το κόστος μεταφοράς των αποβλήτων στο εξωτερικό ή από βαρύτατα πρόστιμα για την επισφαλή διαχείριση των αποβλήτων τους.

Το ΥΠΕΝ και ο Γ. Τσιρώνης από την πρώτη στιγμή, έχει αποδυθεί σε αγώνα δρόμου για την άρση όλων των στοιχείων της καταδικαστικής απόφασης και πιο συγκεκριμένα:

A) Ολοκλήρωση του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων (Ε.Σ.Δ.Ε.Α.):

1. Τον Δεκέμβρη του 2015 ετέθη σε ισχύ το άρθρο 31 του ν.4342/2015 και ρυθμίστηκαν θέματα που αφορούν στη διαδικασία έγκρισης του Εθνικού και των Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων, των Ειδικών Εθνικών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων, στα οποία περιλαμβάνονται και τα επικίνδυνα απόβλητα, καθώς και του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων.
2. Σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 31 του ν. 4342/2015 εγκρίθηκε με την υπ' αρ. 49/15-12-2015 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου (ΠΥΣ) το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (Ε.Σ.Δ.Α.) το οποίο καταρτίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 28 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ και σύμφωνα με τα άρθρα 22 και 35 του Νόμου 4042/2012. Μεταξύ άλλων, το Ε.Σ.Δ.Α. περιλαμβάνει βασικά στοιχεία για την διαχείριση των επικινδύνων αποβλήτων, κυρίως αναφορικά με δεδομένα παραγωγής και διαχείρισης αυτών, προβλέψεις παραγωγής, ανάκτησης και διάθεσης για το έτος 2020, καθώς και στρατηγικές, πολιτικές, στόχους και δράσεις.

3. Στη βάση των στρατηγικών, πολιτικών και στόχων του εγκεκριμένου Ε.Σ.Δ.Α., ολοκληρώθηκε η επικαιροποίηση του Ειδικού Σχεδίου Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων (Ε.Σ.Δ.Ε.Α.), για το οποίο απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, με έγκριση της σχετικής Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ), ενώ σύμφωνα με το άρθρο 31 του ν. 4342/2015 η διαδικασία ολοκληρώνεται με έκδοση Κοινής Υπουργικής Απόφασης έγκρισης του Ε.Σ.Δ.Ε.Α.
4. Το εγκεκριμένο Ε.Σ.Δ.Α. έχει χρονικό ορίζοντα έως το τέλος του έτους 2020 και επικαιροποιεί το Σχέδιο Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων, το οποίο έχει επίσης τον ίδιο χρονικό ορίζοντα.

Ειδικότερα, κατωτέρω παρουσιάζονται τα βασικά σημεία του σχεδιασμού, οι στόχοι και οι δράσεις για τη διαχείριση των επικινδύνων αποβλήτων, όπως αυτά αποτυπώνονται στο Ε.Σ.Δ.Α. και περιλαμβάνονται στο νέο Ε.Σ.Δ.Ε.Α.:

- Ο σχεδιασμός για τα επικίνδυνα απόβλητα του έτους 2020 και για προβλεπόμενη παραγόμενη ποσότητα 323.000 t προβλέπει:
  - Ανάκτηση: 57% (183.000 t)
  - Διάθεση: 43% (140.000 t).
- Στους ειδικούς στόχους για τα Βιομηχανικά Επικίνδυνα Απόβλητα (Β.Ε.Α.) περιλαμβάνονται:
  - Η διασφάλιση της ιχνηλασιμότητας της παραγωγής και διαχείρισης των αποβλήτων.
  - Η διασφάλιση της ορθολογικής διαχείρισης των παραγόμενων αποβλήτων στηριζόμενη στην ιεράρχηση των αποβλήτων και στις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές.
  - Η οργάνωση και λειτουργία επαρκούς δικτύου υποδομών διάθεσης, κατά προτεραιότητα στους χώρους βιομηχανικής συγκέντρωσης.
  - Η ανάκτηση ενέργειας σε συμπληρωματικό ρόλο, όταν έχουν εξαντληθεί τα περιθώρια άλλου είδους ανάκτησης.
  - Η υλοποίηση συστηματικής έρευνας για αναβάθμιση των μεθόδων διαχείρισης των αποβλήτων και τεκμηρίωση της βέλτιστης επιλογής από τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις των εργασιών ανάκτησης ή και διάθεσης, καθώς και η ανάπτυξη συνεργασιών με Πανεπιστήμια και ερευνητικά ινστιτούτα για ανάπτυξη νέων υλικών και τεχνολογιών προς την κατεύθυνση της ανάκτησης.
- Η καταγραφή και αποκατάσταση ρυπασμένων χώρων.
- Η καθιέρωση σαφών κριτηρίων για τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων διαχείρισης επικινδύνων αποβλήτων.
- Η χρηματοδότηση των έργων και δραστηριοτήτων για τα επικίνδυνα απόβλητα, για τα οποία, προβλέπονται επενδύσεις στο πλαίσιο του άξονα 14 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ) που χρηματοδοτείται από το ΕΣΠΑ. Περιλαμβάνονται έργα αποκατάστασης ρυπασμένων χώρων από βιομηχανικά – επικίνδυνα απόβλητα και δημιουργία μονάδων διαχείρισης επικινδύνων αποβλήτων (βιομηχανικών, νοσοκομειακών κλπ).

B) Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ)

Η παρακολούθηση της διαχείρισης επικινδύνων αποβλήτων, αναβαθμίζεται και υλοποιείται ουσιαστικά με το κομβικό εργαλείο που συνιστά το Ηλεκτρονικό Σύστημα Παρακολούθησης της Διαχείρισης Αποβλήτων.

Σύμφωνα με το **άρθρο 42** («Καταχώριση») του **N. 4042/2012** και το σχετικό άρθρο 26 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ για τα απόβλητα, καθιερώνεται ένα ηλεκτρονικό, διαδικτυακό σύστημα συστηματικής συλλογής και επεξεργασίας στοιχείων παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων. Επιπλέον, στο άρθρο 45 παρ. 3 του ίδιου Νόμου προβλέπεται η έκδοση ΚΥΑ για τη ρύθμιση των ειδικότερων θεμάτων λειτουργίας του ηλεκτρονικού συστήματος και στο άρθρο 58 παρ. 3 προβλέπεται η ενσωμάτωσή του στο Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο (ΗΠΜ) του άρθρου 18 του Ν. 4014/2011.

Με το **άρθρο 157 παρ. 1 του Ν.4389/2016** (Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων κ.λπ., ΦΕΚ Α΄ 94) τροποποιείται το ανωτέρω άρθρο 42, προκειμένου να βελτιωθούν οι σχετικές με το σύστημα απαιτήσεις και το οποίο πλέον ονομάζεται Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ).

Στο ΗΜΑ **καταχωρείται** κάθε οργανισμός ή επιχείρηση που παράγει απόβλητα και υπόκειται σε περιβαλλοντική αδειοδότηση ή/και διαχειρίζεται απόβλητα (επεξεργάζεται ή/και συλλέγει - μεταφέρει απόβλητα σε επαγγελματική βάση), καθώς και οι ΟΤΑ Α΄ Βαθμού. Τα **εισαγόμενα στοιχεία** αναφέρονται σε όλα τα είδη των αποβλήτων και αφορούν ιδίως τις ετήσιες απολογιστικές εκθέσεις παραγωγών και διαχειριστών αποβλήτων που προβλέπονται στη νομοθεσία διαχείρισης των επικίνδυνων και μη επικίνδυνων αποβλήτων.

Η καθιέρωση του ΗΜΑ **αποσκοπεί** κυρίως στα παρακάτω:

- τήρηση μητρώου όλων των εμπλεκόμενων στην παραγωγή και διαχείριση αποβλήτων, οι οποίοι υπόκεινται σε αδειοδότηση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία
- ποιοτική και ποσοτική καταγραφή των αποβλήτων μέχρι τον τελικό τους προορισμό (ιχνηλασιμότητα αποβλήτων)
- βελτίωση της δυνατότητας παραγωγής αναφορών και εκθέσεων
- δυνατότητα αποτελεσματικότερων επιθεωρήσεων και βελτίωση στην αντιμετώπιση περιβαλλοντικών παραβάσεων
- ενημέρωση μέσω διαδικτύου των εμπλεκόμενων στο εν λόγω τομέα, καθώς και του κοινού
- εξοικονόμηση πόρων, χρόνου και διοικητικού φόρτου.
- Πιστοποίηση των διαχειριστών αποβλήτων (επαλήθευση στοιχείων).
- Δυνατότητα καταπολέμησης περιβαλλοντικών εγκλημάτων.
- Ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων φορέων.
- Υποβολή εκθέσεων αναφοράς σε εναρμόνιση με τις απαιτήσεις αναφοράς στην ΕΕ.

Στην τρέχουσα περίοδο το ΗΜΑ λειτουργεί ήδη πιλοτικά και συνέβαλε καθοριστικά στην κατασκευή του ο Σύνδεσμος Βιομηχανιών & Επιχειρήσεων Ανακύκλωσης (ΣΕΠΑΝ). Επίκειται τις αμέσως επόμενες ημέρες η υπογραφή της ΚΥΑ λειτουργίας του ΗΜΑ.

Μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου θα έχει αναπτυχθεί πλήρως η λειτουργία του και θα αρχίσει η καταχώριση όλων των στοιχείων των επιχειρήσεων – παραγωγών αποβλήτων.

Γ) Ως προς τις υποδομές διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων εντός της χώρας:

1. Σύμφωνα με το εγκεκριμένο Ε.Σ.Δ.Α. η βασική στρατηγική επιλογή για την υλοποίηση υποδομών διάθεσης Βιομηχανικών Επικινδύνων Αποβλήτων (Β.Ε.Α.) είναι ότι «Η δημιουργία των απαραίτητων υποδομών διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων θα γίνει με πρωτοβουλία και σχεδιασμό από την πολιτεία και σε εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει», διασφαλίζοντας

την ασφαλή χρησιμοποίηση των αποβλήτων ως πόρων κατά την παραγωγική διαδικασία.»

2. Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά στις υποδομές διάθεσης των Β.Ε.Α., στο επικαιροποιημένο Ε.Σ.Δ.Ε.Α. αναφέρεται η ακολουθούμενη πολιτική, βάσει της οποίας:

«Οι απαιτήσεις σε υποδομές διάθεσης διαμορφώνονται κυρίως με γνώμονα τη διαχείριση σε Περιφερειακό επίπεδο, πλην νησιωτικών περιοχών, των παραγόμενων επικίνδυνων αποβλήτων και κατά προτεραιότητα στις Περιφέρειες εκείνες στις οποίες παράγονται οι μεγαλύτερες ποσότητες αυτών. Σημειώνεται πάντως ότι θα δρομολογηθεί η χωροθέτηση Χώρων Υγειονομικής Ταφής Επικίνδυνων Αποβλήτων (ΧΥΤΕΑ) και σε Περιφέρειες οι οποίες, παρότι δεν παράγουν συγκριτικά μεγάλες ποσότητες Β.Ε.Α., πληρούν άλλα κριτήρια και κυρίως την διαθεσιμότητα χώρων και την αποδοχή τοπικών παραγόντων. Σε κάθε περίπτωση, η χωροθέτηση και δημιουργία ΧΥΤΕΑ περιφερειακού ή διαπεριφερειακού επιπέδου θα αντιμετωπισθεί εντός του 2016, με επιστημονική τεκμηρίωση και διάλογο με τις τοπικές κοινωνίες, με στόχο την ύψιστη περιβαλλοντική προστασία και σε συνθήκες αυστηρού κοινωνικού ελέγχου και αντισταθμισμάτων άρσης και αποτροπής της προκαλούμενης περιβαλλοντικής ζημίας.»

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τα στοιχεία παραγωγής και τις απαιτήσεις διάθεσης (εργασίες D) ανά Περιφέρεια, το μεγαλύτερο ποσοστό Β.Ε.Α. προς διάθεση παράγεται στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας (27,3%) και ακολουθούν η Αττική (26,9%), η Κεντρική Μακεδονία (18,9%), η Θεσσαλία (13,8%) ενώ για τις λοιπές Περιφέρειες τα αντίστοιχα ποσοστά κυμαίνονται σε πολύ χαμηλότερα τιμές.

Ήδη δρομολογούνται **πέντε** χώροι για δημιουργία ΧΥΤΕΑ και συγκεκριμένα στις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας (Οινόφυτα), Αττικής (Ασπρόπυργος), Δυτικής Μακεδονίας (Κοζάνη), Θεσσαλίας (Λάρισα) και Πελοποννήσου (Μεγαλόπολη), χωρίς να αποκλείονται και άλλοι.

3. Η συνολική δυναμικότητα των ΧΥΤΕΑ για διάθεση Β.Ε.Α., σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ε.Σ.Δ.Α., προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες της χώρας ανέρχεται σε 70.000 t.

4. Επιπλέον, σε σχέση με τις υποδομές, προβλέπονται και τα ακόλουθα:

- Οργανικά Β.Ε.Α. που δεν μπορούν να ανακτηθούν, θα αποτεφρώνονται κατά προτεραιότητα μέσω της αξιοποίησης υφιστάμενων βιομηχανικών εγκαταστάσεων και υποδομών. Όπου αυτό δεν είναι εφικτό, θα διατίθενται σε ΧΥΤΕΑ, εφόσον πληρούν τις προδιαγραφές για ταφή.
- Δεν θα υφίστανται γενικώς γεωγραφικοί ή διοικητικοί περιορισμοί για την τελική διάθεση των Β.Ε.Α. Κατά προτεραιότητα θα εξυπηρετούνται οι περιοχές των πλησιέστερων στους ΧΥΤΕΑ Περιφερειών, μη αποκλειόμενης για λόγους οικονομικής βιωσιμότητας της εξυπηρέτησης άλλων Περιφερειών.
- Η επιλογή της μεθόδου και της δυναμικότητας των υποδομών επεξεργασίας/ διάθεσης θα γίνεται με όρους τεχνικοοικονομικής βιωσιμότητας.
- Απαιτείται συντονισμός των αρμόδιων, κατά τόπους υπηρεσιών και φορέων και συνεργασία με τους παραγωγούς Β.Ε.Α. για την οργάνωση και δημιουργία υποδομών τελικής διάθεσης.
- Ειδικότερα για τη νησιωτική χώρα θα εξετασθούν κατά σειρά προτεραιότητας οι δυνατότητες (i) (συν)διάθεσης εντός χώρου

βιομηχανικών εγκαταστάσεων, (ii) κατασκευής ΧΥΤΕΑ σε προκαθορισμένα νησιά για την εξυπηρέτηση των νησιωτικών Περιφερειών και (γ) θαλάσσιας μεταφοράς και εξυπηρέτησης από ηπειρωτικούς ΧΥΤΕΑ.

- Για την άμεση κάλυψη των αναγκών της χώρας με δίκτυο ΧΥΤΕΑ θα δρομολογηθούν επιπλέον οι απαραίτητες ρυθμίσεις εντός του 2016 για: (α) την αξιοποίηση - διαμόρφωση των εν λειτουργία ΧΥΤΕΑ προκειμένου αυτοί να μπορούν να δεχθούν τα μη ανακτώμενα Β.Ε.Α. και (β) την αξιοποίηση εν λειτουργία εγκαταστάσεων, όπως ο αποτεφρωτήρας των ΕΑΥΜ, η τσιμεντοβιομηχανία κ.α., για την τελική διάθεση των οργανικών Β.Ε.Α., εφαρμόζοντας τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές.
- Θα διαμορφωθούν επαρκείς υποδομές επεξεργασίας ανακτώσιμων Β.Ε.Α., τα οποία δεν μπορούν να αξιοποιηθούν από τους παραγωγούς, για την παραγωγή εναλλακτικών πρώτων υλών και καυσίμων.

5. Για τα επικίνδυνα απόβλητα τα οποία εντάσσονται στα ρεύματα της εναλλακτικής διαχείρισης (απόβλητα έλαια, απόβλητα ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών, απόβλητα από την απορρύπανση οχημάτων τέλους ζωής και από την απορρύπανση αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού), οι υφιστάμενες υποδομές υπερκαλύπτουν τις ανάγκες της χώρας. Σημειώνεται ότι για τα ρεύματα αυτά οι ποσότητες που συλλέγονται – ανακυκλώνονται τα τελευταία έτη (2012 -2014) βαίνουν αυξανόμενες.

Δ) Ως προς τη διαχείριση των «ιστορικών» αποβλήτων:

1. Στο εγκεκριμένο Ε.Σ.Δ.Α. για τη διαχείριση των «ιστορικών» αποβλήτων περιλαμβάνονται:

- Η άμεση υποβολή προγραμμάτων/ σχεδίων συμμόρφωσης από τις βιομηχανίες για την απομάκρυνση/ διαχείριση των ιστορικά αποθηκευμένων αποβλήτων.
- Η υλοποίηση όλων των απαραίτητων ενεργειών από τους υπόχρεους για την ασφαλή διαχείριση των αποθηκευμένων ποσοτήτων και την αποκατάσταση των χώρων μέχρι το τέλος του 1^{ου} εξαμήνου του 2018.

Στο πλαίσιο των ενεργειών αυτών εκδόθηκε η Εγκύκλιος οικ. 13141/11.3.2016 της Γ.Γ. του ΥΠΕΝ για την «Διαχείριση αποβλήτων που παραμένουν επί μακρόν αποθηκευμένα εντός των γηπέδων των βιομηχανικών εγκαταστάσεων» (ΑΔΑ: 71ΣΟ4653Π8-1ΒΔ).

Σε εφαρμογή της Εγκυκλίου, καλούνται οι φορείς εκμετάλλευσης βιομηχανικών εγκαταστάσεων που έχουν επί σειρά ετών συσσωρεύσει βιομηχανικά απόβλητα, να υποβάλουν άμεσα προγράμματα συμμόρφωσης για την διαχείρισή τους και να τα υλοποιήσουν τα επόμενα δύο χρόνια. Η έγκριση των προγραμμάτων συμμόρφωσης γίνεται από την αρμόδια για την περιβαλλοντική αδειοδότηση αρχή και η υλοποίησή τους παρακολουθείται ανά εξάμηνο. Η μη συμμόρφωσή τους υπόκειται στην εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 6 της ΚΥΑ 36060/2013 (ΦΕΚ Β' 1450).

2. Έχει ολοκληρωθεί το έργο: «Καταγραφή και πρώτη αξιολόγηση επικινδυνότητας ρυπασμένων χώρων από Βιομηχανικά - Επικίνδυνα απόβλητα στην Περιφέρεια Αττικής και στους παρακάτω νομούς της Ελλάδας: Θεσσαλονίκης, Βοιωτίας, Ευβοίας, Κοζάνης, Αχαΐας, Ηρακλείου, Μαγνησίας, Καβάλας και Χαλκιδικής» και επόμενο στάδιο είναι η αποκατάσταση των ρυπασμένων χώρων.

Οι περιοχές αποθέσεων «ιστορικών» επικινδυνων αποβλήτων περιλαμβάνονται στους ως άνω εξεταζόμενους χώρους.